

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako proces i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a má nezastupitelný vliv na estetickou stránku osobnosti každého žáka.

Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. Na druhém stupni základního vzdělávání poznávají kulturu a umění v širších souvislostech.

HUDEBNÍ VÝCHOVA – ZŠ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Časová dotace v jednotlivých ročnících na 1. stupni je jednotná - 1 hodina týdně.

Vyučování probíhá většinou v kmenové třídě. Kromě vyučovacích hodin zařazujeme minimálně jeden výchovný koncert ročně.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění prostřednictvím aktivního hudebního projevu, poskytnutí příležitosti k emocionálnímu sebevyjádření, k poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, k rozvíjení kreativních schopností a estetického cítění a k relaxaci a vzájemné komunikaci prostřednictvím hudby a pohybu.

Hudební výchova se rozvíjí ve čtyřech hlavních činnostech:

- vokální činnost – práce s hlasem, zpěv, kultivace pěveckého a mluveného projevu
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, gesty, tancem
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmizace slov,..), s předmětem výtvarná výchova.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využití vhodných způsobů pro efektivní učení
- podporujeme vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky ke správnému užívání terminologie a symboliky
- podporujeme pozitivní vztah k hudbě a vybírání kvality
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací a naplánování vhodného způsobu řešení
- motivujeme žáky ke zhodnocení hudebního projevu a naslouchání hudebnímu projevu ostatních žáků
- vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek týkajících se hudební oblasti
- při reakci pohybem na znějící hudbu učíme nonverbální komunikaci
- motivujeme žáky k naslouchání názorům ostatních, sdělování svých názorů, námětů, zkušeností z hudební oblasti
- vyžadujeme porozumění různým typům textů a záznamů, užívaných gest, zvuků a jejich tvořivé využití

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry
- motivujeme žáky k naslouchání ostatním, úctě k sobě i jiným lidem
- preferujeme účinnou spolupráci ve skupině, pozitivní ovlivňování kvality společné práce, podíl na vytváření pravidel práce v týmu
- motivujeme k utváření příjemné atmosféry v klimatu třídy, upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k zamýšlení se nad obsahy hudebních děl, respektujeme záměr skladatele
- vedeme k respektování hudebního cítění druhých lidí
- vedeme žáky k respektování a oceňování našeho hudebního dědictví, oceňujeme smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do hudebního života

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře
- podporujeme vztah k manuálním činnostem
- preferujeme práci podle daného postupu, návodu

Kompetence digitální

- . vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- . motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií
- . vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

EV – Vztah člověka k prostředí

Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

Dílčí výstupy

Vokální činnosti:

- dbá na správné držení těla při zpěvu
- provádí hlasová a dechová cvičení
- zřetelně vyslovuje
- rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený a zpěvní
- rozlišuje krátké a dlouhé tóny
- zpívá vybrané lidové a umělé dětské písně

Instrumentální činnosti

- používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a jednoduchému hudebnímu doprovodu
- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku
- vytleskává nebo vyťukává rytmus podle vzoru
- rytmizuje slova a slovní spojení

Hudebně pohybové činnosti:

- provádí hudebně pohybovou činnost (správné držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)

Poslechové činnosti

- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy
- pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku
- hudba vokální a instrumentální – lidský hlas dětský, ženský a mužský, sólo, sborový zpěv, hudební nástroje (klavír, housle, kytara, kontrabas, flétna, trubka)
- pozná hymnu České republiky

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** (realizace písní v 2/4 taktu)
- **intonace a vokální improvizace** – hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.)

- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem
- **orientace v prostoru** - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

EV – Vztah člověka k prostředí

Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Mezipředmětové vztahy

ČJ, M, PRV – hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech)

TV – cvičení při hudbě

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04 p- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05 p- rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- rozlišuje tempo pomalé a rychlé, melodii stoupavou a klesající, zeslabování a zesilování
- zná pojem notová osnova, noty, pomlky, takt, houslový klíč
- zazpívá písně přiměřené věku v 2/4 i 3/4 taktu
- ukončí závěti

Instrumentální činnosti

- vytleskává nebo vyťukává rytmus podle říkadel a jednoduchých písní
- užívá dětské hudební nástroje

Hudebně pohybové činnosti

- pohybuje se podle daného rytmu (tleskání, bubnování)
- vyjadřuje hudbu pohybem
- pohybově doprovází svůj zpěv

Poslechové činnosti

- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku
- rozlišuje umělou a lidovou píseň
- seznámí se s vybranými dětskými skladbičkami

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech), říkadla

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PRV – lidové zvyky a tradice

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísuný krok

VV – ilustrace k písním

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04 p- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05 p- rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, osvojuje si hudební hry
- podle zápisu pozná stoupavou a klesavou melodii
- zpívá vybrané písně
- dbá na hlasovou hygienu

Instrumentální činnosti

- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, bicí, uvede příklad
- zdokonaluje doprovod na hudební nástroje
- rozliší takt 2/4, 3/4, 4/4 v notovém zápisu, rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtovou

Hudebně pohybové činnosti

- vytleskává a taktuje 2/4 i 3/4 takt
- rozliší rytmus valčíku a polky
- tanečně se pohybuje v $\frac{3}{4}$ taktu – třídobá chůze
- pohybově vyjadřuje oblíbený druh hudby

Poslechové činnosti

- poslechem rozezná hudební nástroje
- poslouchá hudbu vážnou, populární, slavnostní
- seznamuje se s vybranými hudebními žánry

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – kánon
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření hudby (jaká je to hudba, proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PRV – lidové zvyky a tradice

PV- Vánoce a vánoční výzdoba

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v 3/4 taktu

VV – ilustrace k písním, Vánoce a vánoční výzdoba

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu

využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,

tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*

HV-5-1-02 p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03 p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-07 p propojí vlastní pohyb s hudbou

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- uvědoměle dbá na správné dýchání a hlasovou hygienu
- zná pojem repetice, legato, staccato
- rozlišuje předvětí a závětí
- rozlišuje délky not a zapíše je do notové osnovy
- pozná dynamická znaménka a aplikuje jejich význam v písni
- zná hudební abecedu, pozice not v notové osnově

Instrumentální činnosti

- rozlišuje nástroje dechové, strunné (smyčcové i drnkací), klávesové, bicí
- respektuje doprovod písně ve skupině
- rytmizuje říkadla (s doprovodem)

Hudebně pohybové činnosti

- vyjadřuje svoje pocity z hudby pohybem
- spojí s hudbou přísunný a valčíkový krok

Poslechové činnosti

- zná nejdůležitější údaje o Bedřichu Smetanovi

- seznámí se s dílem a životem Antonína Dvořáka a Leoše Janáčka
- je schopen v klidu poslouchat vybrané skladby
- pozná písně v 2/4 a 3/4 taktu, popř. 4/4
- pozná opakující se téma v poslouchané skladbě
- pozná, kdy hudba graduje
- tvořivě obměňuje přiměřené hudební modely

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření hudby (jaká je to hudba a proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PŘÍŘ – lidové zvyky a tradice, zvířata, rostliny

PV – Vánoce a vánoční výzdoba

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v $\frac{3}{4}$ taktu

VV – ilustrace k písni, Vánoce

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu

využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,

tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí

not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*

HV-5-1-02 p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03 p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06 p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

Správně hospodaří s dechem při interpretaci písni-frázování

HV-5-1-07 p propojí vlastní pohyb s hudbou

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- zazpívá vybrané písně
- zpívá jednoduché dvojhlasé písně, lidový dvojhlas, kánon
- dbá uvědoměle na správné dýchání a držení těla, dodržuje hlasovou hygienu
- užívá pojmy stupnice, repetice, zesilování zeslabování, pozná basový klíč
- čte noty v rozsahu stupnice C dur,
- provádí rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie
- zpívá českou hymnu

Instrumentální činnosti

- pozná smyčcové, dechové, bicí hudební nástroje
- seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru (ví, kdo je dirigent, sbormistr, kapelník)
- doprovodí písně na rytmické i melodické hudební nástroje
- realizuje přiměřeně věku jednoduché variace základního tématu
- vyjádří pomocí grafického záznamu instrumentální melodii

Hudebně pohybové činnosti

- seznámí se s krajovými lidovými tanci
- pohybově vyjadřuje hudební nálady – veselí, smutek apod.
- seznamuje se s relaxační hudbou, relaxuje
- taktuje základní druhy taktu
- orientuje se v prostoru – utváření pohybové paměti

Poslechové činnosti

- poslechem rozezná vybrané hudební nástroje
- rozezná kvalitu tónů a vztahy mezi tóny
- pozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální a dokáže rozeznat hudební prostředky
- zařazuje pocitově hudbu k různým příležitostem (vánoční, slavnostní, taneční, zastaveníčka, s přírodní tematikou apod.)
- poslouchá vybrané skladby, rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní
- rozezná malou písňovou formu, rondo, zvládne jednoduché variace na hudební téma

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.

- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Mezipředmětové vztahy

ČJ – hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PŘÍŘ – lidové zvyky a tradice, svět kolem nás, zvířata, rostliny

PV – Vánoce a vánoční výzdoba, kostýmové rekvizity k pohybovým aktivitám

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v 2/4 a 3/4 taktu, prvky jazzového tance

VV – ilustrace k písním, Vánoce